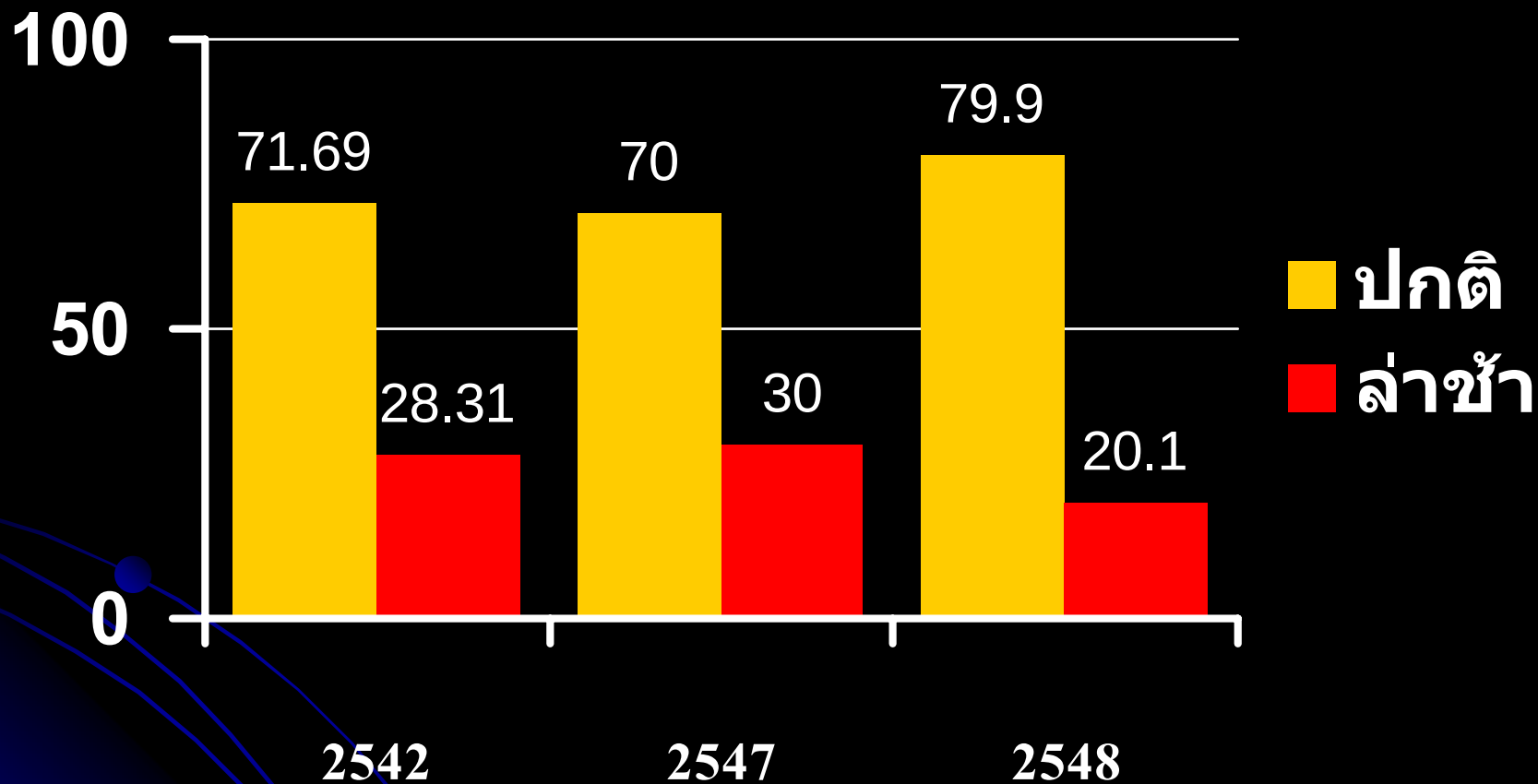


นโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย



นพ.โสภณ เมฆธน
รองอธิบดีกรมอนามัย

สถานการณ์พัฒนาการ : เด็ก 0-5 ปี



หมายเหตุ ปี 2542 ประเมินด้วย DENVER II ปี 248 ประเมินด้วยแบบประเมินดัดแปลงจาก DENVER II

ระดับเขาวัวปัญญาของเด็กประถมศึกษา
(ใช้เกณฑ์ระดับเขาวัวปัญญาที่ต่ำกว่า 90 ถือว่า ผิดปกติ)

เด็กไทยร้อยละ 44.1 มีสติปัญญาต่ำ
ภาคเหนือมีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 56.5)

ระดับความรู้ปัญญาของเด็กประถมศึกษา

IQ เฉลี่ย

91.96 $\pm$ 14.87

กทม

96.54 $\pm$ 13.74

ภาคใต้

94.73 $\pm$ 14.46

ภาคกลาง

92.27 $\pm$ 13.25

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 87.69 $\pm$ 14.59

ภาคเหนือ

87.88 $\pm$ 15.98

- **วัยเรียน 6-12 ปี** สํารวจซ้ำในปี 2545 พบว่ามีค่าเฉลี่ยลดลงเหลือ **88.06**

- **เด็กวัยรุ่น 13-18 ปี** มีไอคิวเฉลี่ย **86.72** เท่านั้น



โครงการส่งเสริมพัฒนาการสมวัย (อายุ 0- 5 ปี)

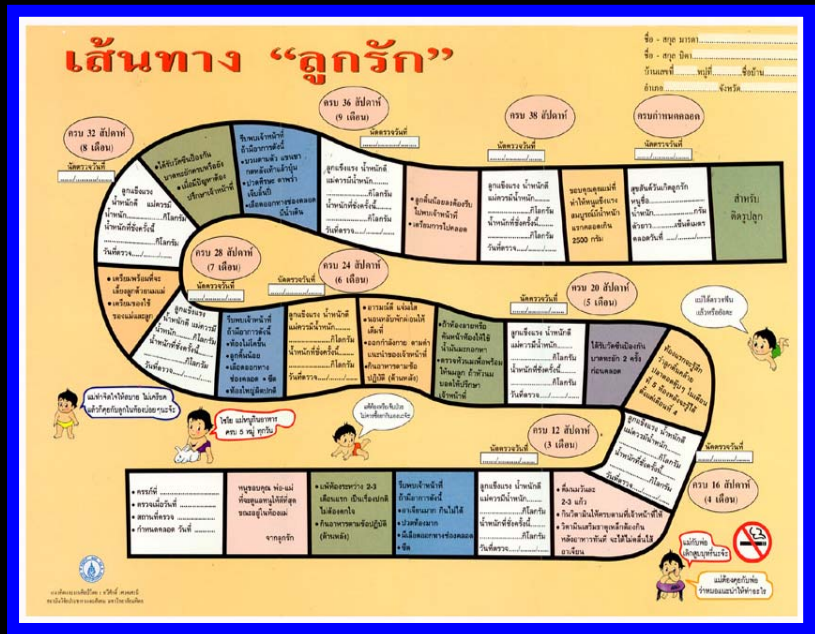
วัตถุประสงค์

1. พัฒนาระบบบริการ เพื่อการดูแลมารดาและทารกปรีกำเนิดให้ได้มาตรฐาน เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
2. พัฒนาระบบบริการเพื่อการดูแลเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐานส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย
3. พัฒนาระบบบริการเพื่อการลดการแพร่เชื้อ เอช ไอ วี จากแม่สู่ลูก

กลุ่มเป้าหมาย

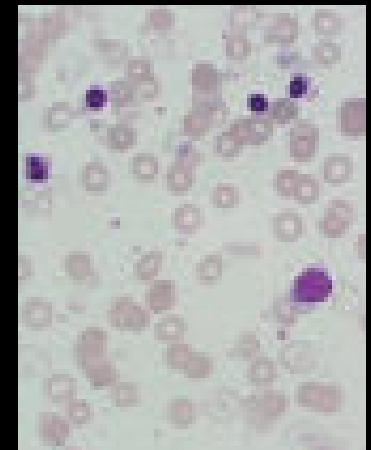
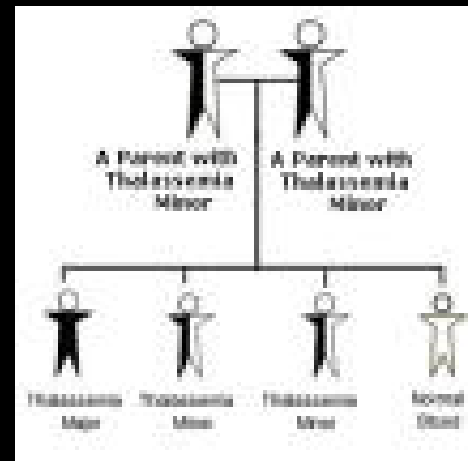
- หญิงมีครรภ์และสามี
- ครอบครัวที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 6 ปี
- เด็กปฐมวัย (อายุ 0-5 ปี)
- ผู้เลี้ยงดูเด็ก ครูชั้นอนุบาล
- สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ
- ภาครัฐเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก

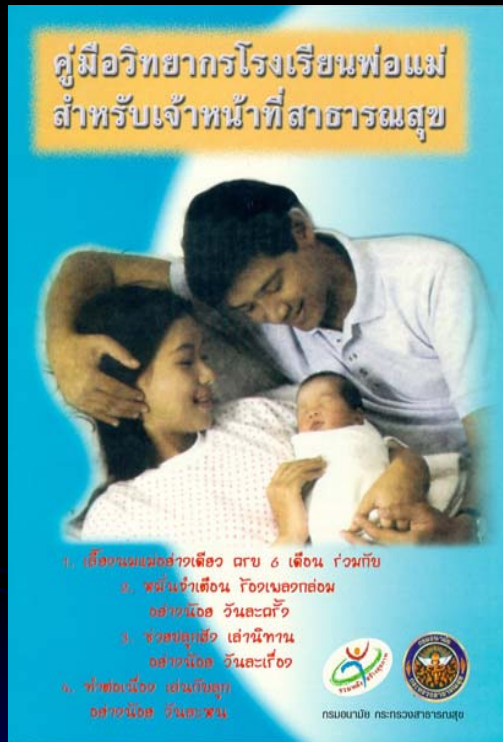


Thalassemia

- ประชากรไทยเป็น Thalassemia trait 30-40%
- อุบัติการณ์ของโรค Thalassemia disease 1%
- กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์
- 5.5% ของคู่สมรสที่มีโอกาสคลอดบุตรที่เป็นโรค thalassemia ชนิดรุนแรง



โรงเรียนพ่อแม่



- แนวทางการดำเนินงาน
- ระยะตั้งครรภ์ อย่างน้อย 2 ครั้ง
- ครั้งที่ 1 ตั้งแต่เริ่มมาฝากครรภ์ในช่วงอายุครรภ์น้อยกว่า 28 สัปดาห์
 - ครั้งที่ 2 อายุครรภ์ 32 สัปดาห์ขึ้นไป
- ระยะหลังคลอด 1-3 วัน
- ระยะที่นำเด็กมารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดี
 - ครั้งที่ 1 เด็กอายุ 2 เดือน
 - ครั้งที่ 2 เด็กอายุ 6 เดือน-1 ½ ปี
 - ครั้งที่ 3 2 – 3 ปี ขึ้นไป

โรงพยาบาลลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย คืออะไร

- โรงพยาบาลลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย คือโรงพยาบาลที่มีคุณสมบัติและมาตรฐานการดำเนินงาน การบริหารจัดการ และการบริการ ที่ส่งเสริม ป้องกัน และแก้ปัญหาทางสุขภาพอนามัยของแม่และเด็กตามที่กำหนดไว้
- แนวคิดของ รพ ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย
 - รับรองหรือประกันคุณภาพของโรงพยาบาล
 - การพัฒนาระบบ
 - การประเมิน
 - การฝึกอบรม

การส่งเสริมเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

- โรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว
 - คลินิกนมแม่
 - การจัดตั้งเครือข่าย กลุ่มสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในชุมชน
- การจัดตั้ง Daycare ในสถานที่ทำงาน
- การลาคลอดได้นาน 3 เดือน
- หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดสำหรับอาหารทารกและเด็กเล็ก



เป้าหมาย

- ทารกกินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

อัตราการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่	2536*	2538**	2541***	2542	2544	2548
นมแม่อย่างเดียว 4 เดือน	1.3	3.6	2.08	2.92	13.8	20.7
นมแม่และน้ำ 4 เดือน	18.7	31	30	36		
นมแม่อย่างเดียว 6เดือน						14.5

แหล่งข้อมูล

* กองอนามัยครอบครัว กรมอนามัย มิถุนายน 2537

** กองโภชนาการ กรมอนามัย มีนาคม 2539

*** สมชาย ดุรงค์เดช ภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ 2541

สำนักส่งเสริมสุขภาพ 2542 2548

มุมส่งเสริมโภชนาการ ทันตสุขภาพ และพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Nutrition Dental Development Corner)

- สื่อส่งเสริมพัฒนาการ
สำหรับเด็ก (นิทาน ของเล่น
หนังสือรูปภาพ)
- สื่อความรู้การเลี้ยงดูเด็ก
- บริการให้คำแนะนำ /
การปรึกษา



ศูนย์เด็กเล็กหน้าอยู่

- สุขภาพและการพัฒนาการ
 - บริการ
 - สื่อส่งเสริมพัฒนาการ
 - ผู้ดูแลเด็ก
- สิ่งแวดล้อม
 - นอกอาคาร
 - ในอาคาร
- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- นวัตกรรม





Thank you